

GLASILLO

SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE.

Entered as second-class matter January 28, 1910, at the post office at Chicago, Ill., under the Act of Congress of March 3, 1879.

V združenju je moč!

"Glasilo" izjaha vsaki teden v petek. — Cirkulacija je dosegla nad deset tisoč natisov. List je razširjen po Zdr. Državi, v Kanadi in stari domovini.

Cene za oglas po pogodbi. Enostopna 10 point vrsta 8 centov.

Nefrankirana ali premalo frankirana pisma se ne sprejemajo.

LETO — YEAR VI.

Chicago, Ill., 28. novembra (November) 1913.

ŠTEV. — NUMBER 48.

IZ GLAVNEGA URADA

ZBOROVANJE ZA ZDRUŽENJE JEDNOT IN ZVEZ.

Upravni in pomožni odbor je na zadnji seji pretresel provizijski dnevni red, katerega bo predložil zborovanju za združenje jednot in zvez. Dnevni red je provizijski. Na zborovanju se lahko dodajo druge točke ali pa predložene črtajo.

Dnevni red:

I. Pozdrav in otvoritev zborovanja.

II. Konstituiranje zborovanja. a) Pregled mandatov. b) Volitev predsednika, podpredsednika, zapisničarjev in drugih potrebnih odborov. c) Določitev, kako naj se glasuje: po številu članstva, ali pa vsak zborovalec le en glas.

III. Referat. Zakaj se naj združimo.

IV. Poročilo gl. tajnika S. N. P. J. in zastopnikov drugih jednot in zvez. Predlogi in resolucije.

V. Volitev skupnega odbora za združitev.

VI. Razno.

VII. Zaključek zborovanja.

Referat bo le načelne pomena in referat bo predaval, kakaj je nastala potreba za združenje. Pri četrti točki poročajo za gl. tajnika S. N. P. J. vsi zastopniki drugih zvez in jednot. Važno je, da si zastopniki, ki bodo poročali, oskrbe statistično gradivo o svoji organizaciji. V svoje poročilo lahko vzamejo tudi zavarovalne lestvice, o katerih sodijo, da bi dale trdno in solidno gospodarsko podlago združenju podporni organizaciji. Ko bodo poročila končana in bo načelno sprejet predlog za združenje, se prične podrobna razprava o združitvi. Na razpravo bodo prišli predlogi in resolucije, na podlagi katerih naj se izvrši združenje.

Čas je kratek, ki nas loči od zborovanja, zato opozarjamo še enkrat vse organizacije, ki so sklenile, da se bodo udeležile zborovanja, da naj naznanijo svoje zastopnike, da jim br. gl. tajnik S. N. P. J. lahko dostavi uradno vabilo. Nekatere organizacije so izvolile zastopnike za skupno zborovanje na konvenciji. Imena in naslovi teh zastopnikov niso znani br. glavnemu tajniku, zato se prosijo gl. tajnike prizadetih organizacij, da naznanijo imena in naslove zastopnikov svoje organizacije.

Komaj dobrih sedem tednov in zborovanje bo pričelo. Bratje in sestre vseh podpornih organizacij, ki so se izrekle za združenje, nestrpno pričakujejo rezultat tega zborovanja. Za zborovanje se je treba pripraviti že sedaj. Zavarovalne lestvice naj se skrbno izdelajo na podlagi zakonov, ki so veljavni v raznih državah. Zavarovalne lestvice morajo biti tako določeno izdelane, da jih ne bo treba popravljati na vsaki konvenciji. Treba je pri izdelovanju lestvic gledati na bodočnost in da se bo določeno združenje podporni organizaciji trden gospodarski temelj.

Ako se vsi zastopniki organizacij že sedaj dobro pripravijo za zborovanje, bo lahko stvarno razpravljati in priti do stvarnih zaključkov. Prihranili bomo čas in delo, v zgodovini ameriških Slovencev pa zvršili velepomembno delo za nas in svoje potomce.

Upravni in pomožni odbor S. N. P. J.

Varščine krajevnih društev potujejo s prvim januarjem 1914, treba jih bo torej ponoviti. V smislu pravil morajo biti vsi tajniki in blagajniki krajevnih društev pod varščino. Varščina stane za vsako društvo, to je za tajnika in blagajnika, \$2 na leto, katere se

naj pošlje gl. uradu z asamentom vred v mesecu januarju 1914.

Meseca decembra se vršijo volitve odborov krajevnih društev za leto 1914. V odbor se naj volijo in tudi kandidirajo naj le taki člani, ki imajo veselje do dela. Najvažnejši urad je tajnikov, od katerega je odvisen ves napredek v društvu; za to je treba dobro premisliti, predno se komu odda svoj glas. Slab tajnik lahko spravi društvo v velike zadrege in ga celo lahko tudi vpropasti. Izvolitev novih odborov se naj naznani glavnemu uradu takoj po volitvah; naznani se naj tudi njih naslove, brez katerih nimajo imena prav nobene vrednosti.

Prihodnje leto pričakujemo več točnosti od nekaterih uradnikov krajevnih društev kot do sedaj. Posebno pozornost bomo obrnili pošiljati asamentov, kar nekateri uradniki ne smatrajo posebno važno. Vsako društvo mora plačati svoj asament najkasneje do zadnjega v mesecu za tekoči mesec; tako se glase pravila stran 23, člen I, točka 5, katere gotovo nekatera društva ne upoštevajo.

Omeniti moram tudi glede nekaterih društev, da smo jih morali tekom leta večkrat tirjati, da naj poravnajo svoto \$2 za varščino uradnikov. Posrečilo se je iztirjati vsa društva izvzemši enega; zato pa prosimo vse tajnike (ice), da z novim letom poslušajo bolj točno, ker se tako prihrani gl. tajniku mnogo dela in j-dnoti stroškov. Točnost in red pri organizaciji je najboljša sredstva za napredek, in kjer tega ni, vlada prepričanje, nezadovoljstvo ter splošen nered.

John Verderbar

Štrajk v michiganskem bakrenem okrožju.

Skebi uhajajo.

Kapitalistični časniki vpijejo tako glasno, kakor da bi se svet podiral, ako ena izdajica zapusti vrste štrajkujočih rudarjev in se ponizno vrne na delo, da liže palico, ki ga tepe. Ako ubeži kar cela tolpa skebov iz zastraženih skebskih hlevov, takrat pa kapitalistični časopisje molči, kakor dabi se ne zgodilo nič.

V Quineciji so zadnji teden izgubili najmanj 75 mož, katere so z lažnjivimi obljubami zvabili, da so postali skebi. Nekega dne jih je 22 uskočilo, pobralo svoja šila in kopita in zapustilo okraj, v katerem imajo oboroženi pretepači in barabe prvo besedo.

The Calumet & Hecla družba je samo tekom enega dneva izgubila 200 skebov, ki so se razpršili na vse strani. Podkupljeno kapitalistično časopisje ne črne o tem besediče.

Skebski uskoki pripovedujejo, kako grdo ravnaajo z njimi. Najgrše postopajo z inozemci, s takimi, ki niso zmožni angleščine in ne poznajo ameriških zakonov. Zastrazene jih imajo kakor živino na zapadu in ne dovolijo jim občeati z zunanjim svetom. Nekaterim posameznim domačim skehom dovolijo več svobode. Obiskati smejo mesta in v rudniku jih imajo za priganjake, da učijo delati tiste, ki niso še nikdar delali v rudniku.

Nekega dne je "Jimmy" poklical te priganjake pred se in jih prav pošteno oštel. Ko je nehal "Jimmy" s svojo pridigo, ki je vsem prav neprijetno donela v nšeših, je pa pristavil z ostrim glasom: "Ako ne znate boljše delati, bom šel v unijsko dvorano, kjer bom dobil moše, ki znajo delati."

Priganjaki so zapustili pisarno "Jimmyja" kakor polti kužli. Niti eden se ni drznil odgovoriti besediče. Najbrž bi bili rekli: "hvala, gospod", ako bi bil "Jimmy" vsakega sunil enkrat tje.

kjer hrbet izgubi svoje pošteno ime. Pri skebu se zaman išče močatosti. Skeb je bil še vedno ponižen hlapec.

Lepa banda.

Rjavohlačniki, ki so nastanjeni v Mohawku, so res čedna sodrga. Zadnji terek so hoteli razbiti na vsak način miren spreved štrajkarjev in njih žen. Mahali so s sabljami, kakor da bi bil Huerta proti njim poslal svojo armado, poleg pa kleli, da se je delala tema, in kakor je v navadi le v najnižji beznici.

Posebno vodja te sodrga je rabil tak jezik, da bi se ga vpričo žen sramoval najzakrnejši hudoalec. In taka sodrga, ki sodi za omrežena okna, vzdržuje "red in mir" v stavkovnem okraju.

Ukraden svet.

Konvencija "Ameriške delavske zveze" v Seattleu, Wash. je sprejela ostro resolucijo, v kateri zahteva, da naj zvezna vlada uvede strogo preiskavo proti kraljem bakra, ki so se polastili sveta, v katerem je dragocena bakrena ruda, goljufivim potom. Pred 1-1852 so si prilastili sleparskim potom en milijon akrov sveta. V resoluciji se zahteva, da se takoj uvede proti njim sodno postopanje in se jim odvzame svet, ki je lastnina Združenih držav.

Oborožene barabe kradejo.

"Zapadna rudarska zveza" izdaja v stavkovnem okraju svoj list "Miner's Bulletin". Zadnje tedne se je opazilo, da je bil vedno ukraden sveženj, ki je bil določen za Ahmeek. Zadnji terek je sedel na voz ulične železnice Janko Teržič, član eksekutive, da vjame ptička, ki je redno kradel list. Ko je voz pridrdral blizu postaje Centennial, sta dve oboroženi barabi zapustili voz in pograbil liste, da bi izginili z njim za vedno. Teržič je skočil za njima in zahteval liste. Barabi sta se obotavljali, dokler ni Teržič zgrabil eno barabo za vrat in jo držal kakor v kleščah, da je mislila, da je napočila njena zadnja ura. Ko je Teržič zopet stopil z listi na voz ulične železnice, ga je ena barab zgrabila za suknjo, da bi ga potegnila z voza. Janko je zamahnil s pestjo. In sreča je bila za barabo, da je hitro odskočila, ker drugače bi bila imela dva obraza, vrage v peklu bi se pa veselili, da so zopet dobili barabo preje v svojo pest, kot so se dogovorili z njo.

Podpora štrajkujočim rudarjem v Michiganu.

Izkaz gotovine dne 14 nov.	\$548.96
Socijalistični klub št. 73	
Red Lodge, Mont.	10.00
Društvo "Dobri Bratje" št. 88 S. N. J.	35.50
Društvo "Jolietka Zavednost" št. 115 S. N. P. J.	3.25
Društvo "Bratje Svobode" št. 26 S. N. P. J.	6.50
Društvo "Adrija" št. 3 S. N. P. J.	17.65
Izobraževalno društvo "Vihar", Dunlo, Pa.	16.00
Društvo "Glas Naroda" št. 89 S. N. P. J.	10.00
Društvo "Planinar" št. 57 S. N. P. J.	30.50
Društvo "Zorislava" št. 148 S. N. P. J.	10.00
Društvo "Illinois" št. 47 S. N. P. J.	19.20
Društvo "Jutrjanka Zora" št. 54 S. N. P. J.	8.15
Društvo "Triglav" št. 94 S. N. P. J.	3.00
Društvo "Solnce" št. 81 S. N. P. J.	6.50
Društvo "Slovanski Rudar" št. 182 S. N. P. J.	5.45
Društvo "Edinost" št. 23 S. N. P. J.	16.50
Skupaj	\$747.16

John Verderbar,

gl. tajnik.

Inozemstvo.

— Mehika. — Prvo zasedanje nove "izvoljene" mehiške poslaniške zbornice je trajalo le nekaj minut. Predsednik Tamarix je poklical poslance po imenu, potem je pa izjavil, da ni kvoruma in je zasedanje zaključil.

Elvaristo in Daniel Madero, sodnika umorjenega predsednika Madera, sta našla zavetje na ameriški poveljniški ladji. Po noči sta pribežala v ameriški konzulat in prosila pomoči. Prejšnji dan so ju proti visoki kaveji izpustili iz ječe. Bil je navaden manever, ker je mehiška "vlada" v denarnih škripeh. Kasneje bi ju bili zopet prijeli in odvedli v glavno mesto, kjer bi bila seveda ustreljena. Huerta meni, da so najboljše konstitucionalisti tisti, ki so mrtvi.

Ko je mehiška gosposka izvedela, da sta našla zavetje v ameriškem konzulatu, je zahtevala, da se ju nji izroči, v nasprotnem slučaju, da ju odvede s silo. Nasproti ameriškega konzulata je bila zasidrana ameriška bojna ladja "Rhode Island", ki je imela žrela svojih topov obrnena na mesto. Pripravljeni so bili tudi pomorščaki, da se takoj izkrcajo, ko se izvrši najmanjše nasilje na ameriški konzulat. To je spametovalo mehiško gosposko, da ni izvršila svoje grožnje. Ko sta se oba Madera poslovila od Johna Linda, ki ju je spremljal do ladje, je Elvaristo vzkliknil: "Edino Bolg lahko reši Mehiko!" Nato je pa njegov brat odgovoril: "Pa le s pomočjo Združenih držav."

Podadmiral Flotscher, ki zapoveduje ameriškemu brodogovju na vzhodni mehiški obali, je brzojavil vladi v Washington, da mu je general Aguilar, ki oblega z vstaši mesto Tuxpam, obljubil, da bo varoval ameriške in druge inozemske državljane.

William Bayard Hale je odpotoval, da se snide s poslanikom Carranza v Hermosillo. Pogajanja se bodo vršila na predlog ustavašev (konstitucionalistov), da se prepoved za uvoz orožja prekliče. Predsednik Wilson zahteva, da se le pod tem pogojem ugotodi prošnja, ako se Carranza zaveže, da bo napravil red in mir v Mehiki. Carranza se izgovarja, da ne more storiti take obljube, ker ne more nadzorovati vseh "generalov" v Mehiki.

Vstaški general Villa se je odločil, da bo napadel bojno četo vladnih čet, ki se raztega šest milj južno od mesta Tierra Blanca, ali 26 milj južno od Juareza. Odkar je Villa zasedel Juarez, je dobro preskrbljen s strelivom, orožjem in živili. Velik del streliva so zaplenile vstaške predstraže, ko so ga hoteli vtihotapiti za vladne čete skozi vstaško bojno četo.

— Anglija. — Ko je Larkin, vodja irskih transportnih delavcev, govoril v dvorani Albert v Londonu, je vdrla v dvorano tolpa dijakov in skušala razbiti shod. Nastala je pretep in posegla je vmes policija. Na Angleškem so lahko ponosni na take vseučilišnike, ki prihajajo na delavske shode z namenom, da se pretepaajo. Takega dejanja bi se sramovali celo Culukafri v Afriki, katere naduta angleška buržoazija, katere sinovi se pretepaajo v dvoranah na shodih, smatra za nižje plemo.

V Oxfordu so sufražetke zapale lesno skladišče ob Temsi. Meščani so bili tako razburjeni, da so udri v glavni urad sufražetk in razbili vse na drobne kose, listine pa pometali na ulice.

Požar je napravil nad \$100.000 škodo. Na licu mesta so našli dopisnice in letake, iz katerih je bilo razvidno, da so zanetile ogenj sufražetke bojnege oddelka. Na letakih je bilo tiskano: "Pošljite račun kancelarju Lloyd Georgu."

— "Demokracija ni nikdar tvorila nevarnost za posestvo." Zadnji izrek je Lloyd George rabil nekoč v svojem govoru.

— Južna Afrika. — Najbolj izkoriščanim delavcem, ki delajo na plantažah, na katerih sade sladkorni trst, se je vtrgala nit potrpežljivosti. Delavci so večinoma importirani kitajski in indijski kuliji in domači zamorci. V bližini Durban je prišlo do ostrih spopadov s policijo, ki se je morala umakniti. Delavci so oboroženi z dolgimi, mečem podobnimi noži, ki jih rabijo pri sekanju trstja.

Evropejci, sami bogatini, lastniki rudnikov in plantaž, zahtevajo, da se naj proglašajo obsedno stanje. To se pravi, da naj vlada s strojnimi puškami in visilemi v njih interesu napravi red in mir. Kolonialna vlada se obotavljala proglašiti obsedno stanje, ker se boji, da bi prišla v konflikt z državno vlado.

Sedaj štrajka do 150.000 vzhodno indijskih rudarjev. Z njimi so ravnali slabše kot z živino. Za majhne prestopke so jih bičali do krvi kot svoječasno sužnje. Nekatere so celo bičali, dokler se niso mrtvi zgrudili na tla. Anglija, ki hoče vedno učiti druge narode civilizacije, naj naprvo pomete pred svojim pragom, potem naj pa hodi s svojimi barlami, najemniki in misjonarji še le drugim narodom oznanjevat civilizacijo.

— Rusija. — Ruski krvniki so mislili, da so delavce ukrotili, ker so obsodili na krute kazni nekaj delavcev, ker so zastrajkali. Delavci v Petersburgu so na to podlo izzivjanje odgovorili s štrajkom. 65.000 delavcev je odložilo orodje iz svojih rok.

— Avstralija. — Dr. Douglas Mawson, voditelj ekspedicije na južni tečaj, je potem brezčnega brzojava naznanil v Sidney, da je dobro preživil v zalivu Commonwealth in da želi kmalu vrniti se v Avstralijo.

— Kitaj. — Vlada je prišla na sled zarotnikom in zaplenila je zelo važne listine. Iz listin je poznati, da so vojaške posadke v Šangaju, Nankingu, Hankovu in v fortih Kiangin in Vusung pripravljene pomagati vstašem. Šest zarotnikov so zaprli.

— Indija. — Cockhale, vodja hindostanske narodne organizacije, obdržava v Bombayju shode, na katerih predava, kako kruto ravnaajo v Južni Afriki z indijskimi kuliji. Ljudstvo je vsled tega silno razburjeno in njegovi pristasi se množe vidoma.

— Kanada. — Brzovlak št. 1. na Kanadski Pacific železnici je skočil raz tir blizu Herous Bayja in padel v jezero Superior. Kurjač je utonil, strojevodja se je pa rešil z velikim naporom. Velika skala, ki je ležala na tiru, je povzročila nezgodo.

— Nemčija. — Iz Breslave poročajo, da je prišel na shod "Državne zveze" ki je v Nemčiji poznana pod imenom "Zveza lažnjivecev" in ima namen pobijati socializem, tudi prine Priderik Viljem, sin nemškega cesarja. "Gospodje" so obžalovali na shodu, da se članstvo zveze ne množi. "Gospodje" bodo čez nekaj let doživeli še druga razočaranja, o katerih mogoče še danes ne sanjajo.

— Clark, kongresnik iz Floride, je v nižji zbornici stavil predlog, da se naj avstrijskega cesarja, bivšega francoskega cesarico Evgenijo in Karela de Lessepsa povabi kot goste Združenih držav k slavnostni otvoritvi panamskega prekopa.

Ameriške vesti.

— V Cedar Creeku, Neb. so našli gde. Ireno Sweenovo privezano k postelji. Imela je globoko rano na vratu in s kisline opaljane oči. Bila je tudi napadena. Zaprla so James Biddlecomba, delavca na brzojavni progi, katerega je označila kot napadaleca.

— V Sharonu, Pa., je John Grandy, železarski delavec, ki je bil štiri leta slep na očesu, zopet spregledal. V oko mu je padla smet, in ko je drgnil oko, je zopet nakrat videl?

— V Sunu, La., je gde. Julija Johnstonova, stara 24 let in hči zelo premožnih starišev, povila dvojčke. Komaj sta zapledala luč tega sveta, ju je umorila. Zdaj je pod ključem.

— Žrtve alkohola. Chas. Deitz je v Pittsburghu, Pa. streljal na svojo ženo in njeno mater, potem je samokres obrnil proti sebi in si kroglo pognal skozi glavo. Dejanje je izvršil v popolni pijanosti.

— V kamnolomu pri Cedar Rapidsu, Ia. je dinamitni naboj prehitro eksplodiral. En delavec je mrtev, štirje pa težko ranjeni.

— V Bostonu je umrl neki Chas. F. Wright, zelo bogat bankir. Svoji konjeni je zapustil \$70.000, da se skrbi zanje in se jim po smrti postavi spomenik. Wright je torej do zadnjega dihleja ostal zvest kapitalističnim načelom.

— Iz strahu se je obesil. 13letni Charlie Betel je v Omaha, Neb. ukradel 7 dolarjev. Bal se je, da ga bo sodnik poslal v ječo in izvršil se samomor.

— Isiah Kenny, bogat tovarnar za čevlje v Beverlyju, Mass. je bil obsojen na 18 mesecev ječe, ker je zvaljal mlada dekleta v bogato opremljeno sobo v svoji tovarni in jih imel tam zaprte.

— Iz Washingtona, D. C. poročajo, da se je letina na Filipinskem otočju prav dobro obnesla. Pridelali so mnogo riža, sladkornega trsta in koruze. Riž je, baje prve vrste.

— Predsednik Wilson je odklonil sprejeti mesarskega kralja Ogden Armourja. Armour se je na to takoj vrnil v Chicago. Splošno se sodi, da Armour ni prvi trustovec, katerega obisk je odklonil predsednik. Kapitalisti v Wall Streetu so večkrat poskusili, da bi enega svojih zaupnikov poslali do predsednika. Ali vsakega takega zaupnika so odgnali z izgovori.

— Račun republikanske stranke za državo New York, ki je bil predložen v Albanyju, izkazuje \$117,000 dohodkov in \$112,000 stroškov v volilnem skladu. Večje vstote so prispevali: J. P. Morgan and Co. \$15,000; W. Rockefeller \$10,000; A. Carnegie \$5,000; senator E. Root \$2,500; E. M. Depew \$1,500 in J. D. Archbold \$1,500. Kapitalisti se zavedajo kolike važnosti so volitve zanje.

— Napad na žensko volilno pravico v državi Illinois. V Pekinu, Ill. so vložili tožbo, da se proglašajo zakon o ženski volilni pravici protistavnim. Navidezni vzrok za tožbo tvori dejstvo, da je glasovala večina za gradnjo nove sodne palače v Pekinu, za katero naj bi se izdalo obveznic v vrednosti \$150,000. Za tem vzrokom se pa v resnici skriva organizacija nasprotnikov ženske volilne pravice, ki hoče, da se odpravi žensko volilno pravo.

Ustanovljena 9. aprila 1904

Inkorp. 17. junija 1907 v drž. Illinois.

GLAVNI STAN: CHICAGO, ILL.

UPRAVNI ODSEK:

Predsednik: Jakob Miklaucič, Lock Box 3, Willock, Pa.
I. Podpredsednik: Martin Štefančič, R. R. 2, Pittsburg, Kans.
II. Podpredsednik: Louis Skubie, 2727 S. Tripp Av., Chicago, Ill.
Tajnik: John Verderbar, 2708 S. Lawndale, ave., Chicago, Ill.
Tel. Lawndale 4635.
Blagajnik: Martin Potokar, 1625 S. Racine ave., Chicago, Ill.
Zapisnikar: Jožef Kuhelj, 9476 Ewing ave., So. Chicago, Ill.

NADZORNI ODSEK:

Anton J. Terbovec, Box 25, Denver, Colo.
Dragotin Pogorelec, 508 Moffat St., Pueblo, Colo.
Thomas Golob, Cor. 8th & Wright St., La Salle, Ill.

POROTNI ODSEK:

Anton Hrast, P. O. New Duluth, Minn.
Martin Železnikar, Box 276, Barberton, O.
John Sarc, Box 131, Evergreen, Alta., Canada.

UREDNIK "GLASILA":

Jože Zavertnik, 2821 So. Crawford ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

M. A. Weisskopf, M. D. 1801 So. Ashland ave., Chicago, Ill.
Vse denarne zadeve in stvari, ki se tičejo glavnega urada, se imajo pošiljati na gl. tajnika.

Pritožbe glede nerednega poslovanja, na predsednika nadzorne- ga odseka A. J. Terbovecu.

Zadeve prepirljive vsebine predsedniku porotnega odseka, A. Hrastu.

Vse druge stvari, ki imajo stik z "Glasilom", izvemšji spre- membe naslovov uradnikov krajevnih društev pa Glasilu 2821 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.

Marco Visconti.

Zgodovinski roman. Italijanski napisal Tommaso Grossi.

Bice, zgubivši nazadnje vse u- panje, da bi mogla še kaj slišati, se je vrnila k mizi, in obrnjena proti postrežnici, ki je zapirala okno, je rekla, nadaljujete že prej pričetu govorjenje: "Prasla, ka- ke dvome imam in zakaj sem vz- nemirjena?" Te besede je izrekla z mučnim izrazom človeka, ki ima strašno tajnost, katere že ne more več prikriti. Toda vprši oči v svojo tovarišico trpljenja, ki je ta hip prisledala k njej, je le težko vzdihnila in obmolnila.

"Kaj?" je dejala Lauretta vsa prestrašena. "Nemara ste zvede- li kaj? Imate kako skrivnost? O povejte, novejte mi!"

"Ne, ne, pomiri se, ni nič."

"Kako bi se mogla pomiriti? Že od včera opazujem, da vam nekaj obtežuje srce, kar mi pa hočete prikriti. Povejte mi torej, povejte!"

"Pusti me!" je odgovorila go- spodinja.

A tedaj je postrežnica ljubez- njivo prišla njeno roko, in sti- skaje jo med svojimi, je prosila z ginjenim glasom: "Draga Bice! sladka moja gospodinja! Ali mi niste obečali, da bom deležna vse- ga dobrega in vsega zlega, ki vas zadene v življenju?"

"O, moja dobra Lauretta!" je zaklicala Bice, težko vzdržuje solze, "skrb za te pomnožuje ne- malo hude bolečine. Zaradi me- ne si ti zapustila svoje ljube sta- riše in mirno življenje pri njih — a sedaj čaka morda tudi tebe ... Toda ne — Bog je milostljiv, on te reši! Veruje mi, da ga zato prosim v smrtni težavi svoje du- še!"

"O moj Bog!" je dejala postrež- nica skrajno prestrašena, "vaše besede naznanjajo neko hudo ne- srečo! O, ne prikrivajte mi je, za božjo voljo vas prosim, govorite jasno! Rešite me iz te neznosne ne- gotovosti!"

Tedaj je Bice vstala, odprla neko skrinjico, ki je bila ondi na mizi, in dejala:

"Vidiš ta pisma?"

"Da! Saj to so ista, katera vam dan za dnevom piše vaš soprog."

"Mislija sem, da je res tako, in ta misel je bila zadnja nit, na kateri je viselo moje življenje. Sedaj je ta nit pretrgana — pisma niso Ottorinova!"

"Oh, usmiljeni Bog!" je vzkli- knila Lauretta in pobledela kakor smrt. "A kdo je mogel? ... Ka- ko ste izvedeli?"

"Včeraj si mi dala to belo ra- zo, katero imam tu v prsin, ni res?"

"Da, prinesla mi jo je starka, katera nama donša jedila."

"In si rekla, da mi jo je posla- la osterbnikova žena?"

"Da!"

"In veš, kdo je ta ženska?"

"Seveda vem, Pelagruova žena je, tista, katero je bila vaša mati sprejela v grad, ko se je bila za- tekla tje s svojim sinčkom."

Lauretta je glasno zavpila, in zakrivši obraz obema rokama, je padla na stol. A Bice se je dvig- nila ponosno, oprla roko na mizi- co, in se obrnila proti Pelagru, katerega je takoj spoznala, kakor je spoznala tudi Lodrisio. Z mir- nim glasom in resno dostojnostjo je rekla prvemu:

"Oskrbnik, kakor vidim, ste zgrešili sobo. Tu biva tista, kate- ro imate navado imenovati sopro- go svojega gospoda."

Nevolja, ki jo je občutila dekl- ca, ko je videla ta drzni in ne- srnami nastop, je bila tako moč- na, da je prevladala strah. Maho- ma je začutila v sebi vso nekeda- njo moč svojega duha in telesa, blede lica so ji zarudela, v očeh je zasvetila svetloba, ki je bila zadnji čas ugasnila, iz njenega obraza in cele postave je vela sra- mežljiva resnost in deviška odloč- nost.

Lopova sta osupla. Za hip sta občutila nepremagljivo spoštova- nje do tega vzvišenega bitja. Pe- lagrua, pobit od deklčjega po- gleda, je vprl v tla svoje vražje oči. Prvi trenutek je bil videti zbežan tudi Lodrisio. Hladni kruti nasmeh mu je zginitil z obra- za, razžaljivo-zaupne besede, s katerimi je nameraval nagovoriti svoje žrtev, so mu obtičale v grlu. Sklonil je glavo v znak spoštova- nja, katero je prvi trenutek res- nično občutil, in je dejal jecljaje: "Oprostite, milostljivi ... ni- sem mislil ..." in že se je ho- tel obrniti. Toda zavedel se je kmalu, in je rekel: "Ker imam govoriti z vami o Ottorinu, sem se nadejal, da mi ne boste šteli za zlo ..."

Pri prvem pogledu tega neiz- prosnega sovražnika svojega so- proga je Bice nekako razumela, o čem se gre, in uvidela, da njene bojzani zadnjega časa so se ka- zale, žal, predobro utemeljene.

"Vitez," je odgovorila, ne da bi mogla prikriti grozo, ki jo je prešinjala vso, "ne rogate se ne- sreči nedolžne ženske. Jaz trepe- tam, ker sem v vaši oblasti, kakor mora gotovo biti tudi tisti, kate- rega ste imenovali, in kogar ime v vaših ustin ima za me le pome- sovražnega zalezovanja. Če je to res, potem jaz nimam druge po- moči in obrambe, nego le solze in tugo vanje. Jaz uboga ženska, ne- oborožena, ugrabljena in sprav- ljena v ta neznani kraj, daleč od vsakega zaščitnika, brez nobene- ga svedoka krivice, ki se mi godi, razen te nesrečnice, katera mora tudi z menoj trpeti" — tako re- koč, je kazala Lauretta, katera je pri teh besedah dvignila oči ne- koliko osrčena, nadeja se, da bi ste omilile srce njenih preganjal- cev — "jaz sem v vaših rokah. Tu sem," je nadaljevala Bice ka- kor navdihnjena, "kakor trst, kateri lahko prelomite, kadar se vam poljubi. Toda nad nami je Bog, ki vidi najskrivnejše kote na zemlji in proti kateremu je šibka vsaka moč; Bog, ki vidi solze ža- lostnega človeka, bo zahteval ra- čun od siloviteža, ki jih je zakri- vil."

Lodrisio, jezen, da ga je raz- krinkala in tako ozmerjala dekl- ca, osramočen pred Pelagru in sam pred seboj, ker se je bil po- četkom skazal neodločnega in se ni znal ubraniti spoštovanja do nje, je bil sedaj zopet navadni Lo- drisio; in z drznim porogljivim vedenjem, katero se mu je bilo za hip ponesrečilo, je dejal:

"Meniš, moj otrok, da prav pri- stoja tako vedenje lepi deklci, kakoršna si ti? — O kratko ni- kar! Nehaj torej, nehaj!"

Tako rekoč, se ji je bližal.

"Ne hodite mi blizu!" je za- kričala deklca vsa preplašena, in tako rekoč je stekla k oknu, ki je segalo doli do poda, in odprla z vso silo zatvornice. "Ne hodite mi blizu!"

"No, no, neumnica! Pomiri se, saj te nečem snesti! Glej, ostanem tu, ali pa se vrnem na prejšnje mesto, če hočeš ... Ali je prav tako? — Vrag! saj ti nečem dru- goga, nego pogovoriti se s teboj v tvoj prid ..."

"V moj prid?" je dejala dekl- ca. "Poberite se, to je jedina do- brota, katero mi morete skazati."

"Ali res ne morem jaz nič dru- gega za te storiti?"

"O, da! mogli bi storiti mnogo več. Mogli bi me rešiti iz teh smrtnih težav, peljati me zopet k mojim starišem, in pustiti me, da tam umrjem v miru v naročju svoje uboge matere. Oh, storite to, če imate človeško srce, storite

v imenu tega, kar vam je naj- dražje na svetu, storite v božjem imenu!"

Lauretta, vsa prestrašena, je držala gospodinja za krilo, boje se, da bi ta iz obupa ne skočila z okna, ki je segalo do poda, na katerega pragu je stala z jedno nogo. Pelagrua je z rokami in z glavo hitel dajati znamenja obema ženskama, naj bi se pomirili, naj bi se osrčili.

Ko je Bice končala, je nadalje- val Lodrisio z neizprosno hladno- krvnostjo:

"Slabo, moja hči, slabo! O, ti si preveč domišljuješ; tako ni prav ... In najprej moraš vede- ti, da jaz niti od daleč ne mislim na te. Tedaj nikar se ne boj, da bi te jaz imel požreti. Tudi me moreš v obraz gledati, ker vendar nisem bazilisk. In poslušaj, kaj ti hočem povedati ... Vidim, da veš že mnogo več, nego sem jaz mislil. Tudi prav — tako se prej pogovoriva. Vedi torej, da Otto- rino, tisti, kateri te je imel poro- čiti."

"Ali še živi?" je vprašala pre- strašeno deklca.

"Pusti mi dokončati, naj živi ali naj ne živi, to nima biti tebi nič mar."

Bice se je začela tresti vsa, za- to je Lodrisio koj dodal:

"Živi, da, pomiri se, živi še."

"O tem vas morem zagotoviti tudi jaz," je posegel vmes Pe- lagrua. "On je živ in zdrav, in pojde kmalu v Palestino."

"Kako! brez mene? ... " je vzkliknila Bice, "ne, ne more biti res. Okrutneža, kakaj me tako mučita? Kaj sem vama jaz stori- la, kaj sem vama storila slabe- ga?"

Premagana od žalosti je sklo- nila glavo in se bridko razjokala. A takoj je siloma pretrgala jok in vsa prestrašena zopet dvignila glavo, boje se, da bi se ji kdo ne približal. Solze, ki so bile že na poti, so tekale neme v dveh po- tokih po licih in padale ubogi ne- srečnici v nedri. Toda poteze nje- nega obraza so kazale zopet oni dostojanstveni mir, ki dela trp- ljenje vzvišeno.

V tem je bil Pelagrua namignil svojemu tovarišu, ter stisnil ust- nice in stresel rameni, kakor da bi mu hotel reči: Vidite sedaj? Hoteli ste postopati po svoje, pri- jeti jo naravnost; evo, kaj ste o- pravili. — Toda hudobee mu je odgovoril z nestrpnim migom gla- ve, ki je pomenil: A, kaj neum- než, čakaj, prepusti meni. — Na to se je obrnil k deklci in je na- daljeval:

"Ti jočeš, revica! Deloma se mi smiliš. Ljubila si ga toliko ca- sa, in sedaj si ga moraš iztrgati iz srca! Toda kaj se hoče? Treba se je vendar udati sili ... ljube- zen mine; boš videla, da čez ne- koliko časa ... o, veruj meni, mi- ne gotovo ... Pa hočem ti govo- riti jasno. Če ga resno ljubiš, mo- raš pred vsem skrbeti, da ga re- šiš; ali ne govorim prav? Vedi torej, da njegovo življenje ali smrt odvisi od tebe."

"Ali res?" je vzkliknila Bice, katero je objel nov strah, "ali morem verjeti vašim besedam? Ali ni skrita za tem kaka nova prevara?"

O, imejte usmiljenje z menoj! Imejte usmiljenje z zapuščeno in trpinčeno revco! Povejte mi resni- co, glejte," to govore je sklenila roki pred prsi, "jaz vas prosim tako srčno, kakor boste tudi vi zadnjo uro svojega življenja pro- silili večnega Sodnika, da bi se vas usmilil. Uslišite to mojo proš- njo, kakor boste želeli, da bi On uslišal vašo v tistem strašnem tre- notku! Povejte mi radi večnega izveličanja svoje duše ali njene- ga večnega pogubljenja, ali je resnična ta Ottorinova opasnost, in kaj moram storiti jaz, da ga rešim?"

Te besede, nekako navdihneno izgovorjene, so vendar nekoliko omajale okrutnost lopova, kate- rega hudobija ni presegala mej tedanjih časov, kajti on je vero- val v Boga, ter v prihodnje živ- ljenje — seveda le po svoje. — Kak trenutek je bil tih. V njego- vi notranjosti je vrel boj, kateri je končal s tem, da je hudobea bilo sram svoje omahljivosti in da se je nazvel novega poguma k nadaljnjemu trdosrčnemu nasto- panju. Vendar se vsaj v tem ni mogel premagati, da bi še na- dalje nagovarjal svojo žrtev s predrzno besedo "ti". Ta izraz mu nikakor ni hotel več iz grla. Nekako v zadregi je dejal:

"Opasnost je resnična ... o tem vas lahko zagotavljam pri iz- veličanju svoje duše ... a tudi to je res, da ga vi morete re- šiti."

(Dalje prihodnjič.)

IŠČEM SLOVENKO, katero veseli hišno delo. Plača spočetka \$4.00 na teden, stanovanje in hra- no; potem, ako je pridna, ji pla- čo povisam na \$5.00 tedensko in več. Želi se žensko v starosti od 28 do 38 let, katero veseli naj se zglati pisмено ali pa naj pride naravnost sem.

Naslov je: Mrs. Mary Sebenik, 1219 — 8th Street, Racine, Wis.

Pozor Slovenci!

Sveže Amerikan pivo, domače vino in dobre smodke, se dobi vedno pri Tony Qualiza, 731 N. Warman Ave., Indianapolis, Ind

Glavobol,

je nevarna nepravilna, ki rabi hitro zdravljenje. Najhitrejšo olajšbo po- daje

Severovi praški zoper glavobol in nevralgijo

(Severa's Waters for Head- ache and Neuralgia)

Takoj se bote bolje počutili. Pomagali vam bo- do tudi na druge načine. Imejte jih eno skatljico vedno pri roki,

Cena 12 praškov je 25 centov.

Zapeko,

omotico, žolčnico, in ena- ke jetrne nepravilke lahko hitro odpravite, ako ra- bite

Severove jetrne kroglice

(Severa's Liver Pills)

kot navedeno. Milo delu- jejo ter storijo, da se bol- nik bolje počuti. Vzemi- te eno ali dve pred p. čit- kom in se bote jutraj bolje počutili.

Cena 25 centov.

Naprodaj so v lekarnah. Ne vzemite nadomestitev. Recite izrečno, da hočete "Severova". Ako jih nima lekarnar, naročite jih od nas.

W.F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Nerednosti prebave.

Za ohranitev dobrega zdravja ne smemo pustiti nobenih nered- nosti prebave, ker te so posledice kake bolezni, vsekako celega ži- vota ali posameznih delov telesa. Brez prave hrane in dobre prebave ne moremo živeti. Zato je važno, da imamo vedno pri rokah kakšno zdravilo, katero v slučaju nereda prebavnosti, zamore takoj odpo- moči. V takih slučajih se zamore priporočati vsakemu, dobro znano, staro, pravilno delajoče

Trinerjevo Amerikansko Grenko Vino

To visoko cenjeno zdravilo, bode očistilo prebavni sistem, brez vsake bolečine ali druge zapreke; poveča vašo slast, daje boljše moči notranjim delom telesa in odpravi zaprtico, kot vse druge neredno- sti tikačoe se teh. Moralo bi se rabiti za vsako nepravilno prebave.

Imejte vedno to zdravilo v svojem pohištvu in rabite za

Zaprtico
Bolečine v črevju
Glavobol
Slabosti
Nervoznost
Slabo prebavo
Zgubo slasti
Ujed
Nerednost po jedih.

Ne odlašajte stem misleč, da pride samo. Ako se ne zdravi pra- vilno in ob pravem času, tedaj vedno oslabi živce. Najboljše zdravilo vseh takih slučajih je

TRINERJEVO GRENKO VINO.

V lekarnah.

Ne jemljite družih.

JOS. TRINER,
UVAŽALEC IN IZVAŽALEC.

1333.39 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Tedenske beležke.

— Zakaj žolto časopisje hujška za vojno z Mehiko? Hearst, lastnik najbolj kričavega žoltga časopisja, prinaša vsaki uvodnike, ki zavzemajo skoraj celo stran, v katerih zahteva, da naj Združene države posežejo z železno pestjo v situacijo v Mehiki, da tako varujejo življenje, pravice in legitimne interese ameriških državljanov.

Hearst pravi, "v tej državi anarhije je bilo veliko število državljanov Združenih držav vbitih in mnogo lastnine državljanov Združenih držav je bilo uničena."

Da se Hearst ubrani sumničevanju, da zahteva varstvo za svojo lastnino, nadaljuje: "Posestvo, ki ga lastujem v Mehiki, varuje sto dobro oboroženih mož. Vrhlo se je že več bitk med stražo in raznimi četami banditov, ki so hoteli oplenuiti posestvo, ali v vsaki bitki so bili bandite tepeni."

S tem hoče Hearst dokazati, da je njegov namen nesebičen in da zahteva varstvo ameriških državljanov, ki mogoče lastujejo majhne farme in ne morejo najeti oboroženih čet, da bi varovali sebe in majhna posestva v Mehiki.

Za tem nadaljuje multimilijonar "časnikar", "da naj Združene države zasedejo Mehiko in po ameriški metodi uvedejo red in mir v Mehiki."

Ameriško ljudstvo pa nima v resnici prav nič iskati v Mehiki. Edino kar stori lahko v tej zadevi, je to, da reče multimilijonarjem v Wall streetu, trstu za olje, Hearstu, generalu Otisu in drugim enakim kapitalistom, da naj gredo v Mehiko in naj branjajo svoja posestva.

Ameriško ljudstvo ni naročilo Hearstu in njegovim tovarišem, da naj nalože denar v Mehiki; zato tudi ni dolžnost ameriškega ljudstva, da bi poslalo svoje sinove kot vojake v Mehiko, da bi žrtvovali svoje življenje interesom Hearsta in njegovih tovarišev.

Ameriški milijonarji se boje, da bi stric Sam prepuštil mehikankemu ljudstvu, da se reši po svojih željah, da izvojuje svoje bitke med seboj, kakor ve in zna. Ako se to izvrši, potem bodo boji v Mehiki trajali še nekaj let in denar ameriških milijonarjev, naložen v Mehiki, ne bo nosil tako visokih obrestih, kakor žele naši milijonarji.

Ako bi Združene države šle po kostanj v ogenj za kapitaliste in poslale svojo armado in mornarico v Mehiko, potem bi si nekega dne izmislil Hearst, Otis in konzorci, da so interesi ameriškega ljudstva v nevarnosti v Južni Afriki ali pa v Argentini, ker so tam investirali nekaj milijonov in zahtevali bi resno, da se za obrambo interesov ameriškega ljudstva pošlje tje armado in mornarico.

Sreča je, da se sedanja vlada ne ozira na nasvete Hearsta in da nima ta človek nobenega vpliva na vlado. Sreča je tudi, da danes ameriško ljudstvo bolj razume Hearsta kakor takrat, ko je hujškal za vojno s Španijo. Njegovi uvodniki za vojno z Mehiko so danes glas vpijočega v puščavi, kak terega čujejo k večjem še tisti milijonarji, ki so investirali denar v Mehiki.

Samoposebi se razume, ako bi Združene države res poslale svojo armado v Mehiko, da jo zasedejo, potem ni nihče drugi povzročil invazije kakor trust za olje, Hearst, Otis in še pest zainteresiranih milijonarjev, tovarnarjev za orožje in smodnik, pa dobavitelji za armado in mornarico. In če bi prišlo do vojne, bi bila to dolgotrajna vojna, ki bi zahtevala mnogo človeških žrtev in bi ameriškem ljudstvu naložila težko breme zavolje interesov trusta za olje, Hearsta in Otisa.

Ameriško ljudstvo noče vojne z Mehiko. Vojno zahteva le pest milijonarjev, ki se odeva s patriotičnim plaščem. Združene države niso vsled državljanske vojne v Mehiki v nobeni nevarnosti in nihče jim ne grozi z invazijo. Ako bi šla ameriška armada v Mehiko bi bilo to enako, ako bi bile ob času državljanske vojne v Združenih državah evropske vevlasti poslale armado in mornarico v Združene države, da bi čuvala interese svojih državljanov. Ako bi se bilo kaj takega zgodilo, bi bil šel vsak Amerikaneec v boj proti evropskim vevlastim in domači spor bi bil pozabljen. Ravnotak je sedaj položaj v Mehiki. Kadar

bi ameriški vojaki prekoračili mejo sosedne republike, bi se združili vsi Mehikanci proti Amerikaneem in okrvavljeni morilec Huerta bi postal še narodni mučenik.

Ako Hearst zahteva vojno z Mehiko, potem naj gre Hearst sam v Mehiko, pa se naj bojuje z Mehikanci. Odene naj se z vojno slavo, kolikor mu drago, ampak neha naj že enkrat pripovedovati v svojih listih, da so interesi ameriškega ljudstva v Mehiki v nevarnosti, ker mu ne verjame noben človek.

— Državljska vojna v Coloradu. "Vprašanje je pred nami, ali naj se obratujejo premogovniki v državi Coloradu v javnem interesu ali v interesu štev. 26 na Broadwayu."

Po mojem mnenju je grdo, da suverena država trpi in industrija vojno.

To ni boj le za industrija, temveč tudi za politično svobodo."

S temi besedami je kongresnik Edward Keating utemeljil svojo resolucijo, ki jo je predložil kongresu in v kateri zahteva, da naj kongres uvede preiskavo o štrajku in razmerah v premogovnikih v Coloradu.

Kongresnik pozna prav dobro razmere v Trinidadu in Walsenburg. Kongresnik je te razmere prav živo očrtal v svojem govoru in rekel, da nikjer na svetu ni takih razmer. Ta trditve sicer ne odgovarja popolnoma resnici, ker so vprav take razmere tudi v stavkovnem okraju v Michiganu. Vendar je pa zanimivo, kaj kongresnik pravi o Coloradu.

V premogovniškem okraju je prava državljanska vojna, ki med vsemi civiliziranimi narodi lahko izbruhne le še v Ameriki. Bitka se vrši med zvezo rudarjev in Standard oil družbo (štev. 26 Broadway v New Yorku). Ki lastuje največ premogovnikov. To je boj med importiranimi sirovinami pretepači in štrajkarji, ki si mimo štrajkali, dokler jih niso brutalno napadli importirani vbičajci. To je boj med civilizirano državo in fevdnim gospodom — trustom za olje.

Ta štrajk je edini pomembni boj, tekot zadnjih 12 let, odkar je governor Peabody z milico izgnal unijo premogarjev iz države. Unija je potrebovala 12 let, da je prebolela ta uničevalni udarec. Ko je bila unija izgnana iz države, so lastniki premogovnikov importirali delavce iz južne Evrope. Upali so, da so ti prisilniki tako ignorantni, da se ne bodo združili. Rudarji so pričeli z izobraževalnim delom med tuji. Ko je bila stavka proglašena, se je odzvalo 85 odstotkov tujcev. Fevdni gospodje so postali dvji. Domisljali so si, da so importirali hlapece, ali v sreih teh hlapecev je živela želja po svobodi, ki jim je dajala pogum. Štrajkarji so se preselili v svojo šotore in zahtevali so, da se njih zahteve predložijo razsodišču. Odgovorilo se jim je, da se ne bo nič predložilo razsodišču in da se z delavci ne bo pogajalo. Rudarji zahtevajo 10 odstotkov povišanja mezde, mejtem ko dandanes zaslužijo le \$2 na dan, in priznanje unije. Proti tem nizkim zahtevam je Standard oil trust organiziral vojsko, sestojajo iz morilecev in vsakovrstne sodrge.

Keating izjavlja, da štrajkarji niso izvršili najmanjšega nasilja, dokler jih niso provocirali lastniki premogovnikov, ki so najeli 500 do 2000 morilecev in jih oborožili s strojnimi puškami, ki so bile montirane na oklepni avtomobilih. Vsi boji so se vršili pri taborih, kar dokazuje, da so bili napadaleci najeti morilec.

Mesto, da se pošilja državno milico v Trinidad in Walsenburg, naj država prične obratovati svoje rudnike in tako zaposli štrajkujoče rudarje. Pazi naj se tudi na štev. 26 na Broadwayu. Ako se tem fevdnim gospodom otekoči oplenitev, potem prične časopisje jokati, da se država po krivici vtiča v zasebne posle in ljudstvo pa verjame tej prevari.

— Sodnik Landis v Chicagi hoče osebno voditi preiskavo, na kakšen način sklepajo pogodbe zastopniki železnice in drugih korporacij za odškodnino pri nezgodah.

Sodnik Landis je postal na to pozoren, ko se je imela pred njim vršiti obravnava Marije Paneckove

ve proti Mobile & Ohio železniški družbi.

Edward, njen sin in ameriški vojak, je izgubil svoje življenje pri železniški nezgodi blizu Bucktima, Miss. Mati je uročila tožbo za \$10,000 odškodnine. Ko je prišla obravnava, je mati izpovedala, da se je sporazumela z družbo. "Za koliko," je vprašal sodnik. — "Za \$750," je odgovorila žena. — "Kaj," je rekel sodnik in vstal, — "vi ste sprejeli \$750 za življenje svojega fanta... Zakaj?"

"Zastopnik družbe mi je rekel, da sploh ne bom dobila več," je odgovorila mati. "Najprvo mi je ponudil le \$400, potem je pa vsoto zvišal na \$750. Rekel je tudi, da bo trajalo leta in leta, preden bom dobila kakšen cent. Na to sem sprejela \$750."

"\$750 za življenje," je vzkliknil sodnik. "Razumem vas. Vendar bom dal semkaj zastopnika, da izvem, na kakšen način vpliva na ljudi, da se poravnajo z družbo za tako vsoto."

Advokati železniške družbe so protestirali, češ, da živi zastopnik v Mobile, Ala. Ali sodnik se ni dal omeščati in obravnava se bo nadaljevala.

— Iz Colorade poročajo, da je milica ustavila E. M. Snydera in J. R. Peltyja, blagajnika štrajkujočih premogarjev, ko sta bila na poti v Segundo, da bi izplačala podporo štrajkarjem. Pri sebi sta imela nad tri tisoč dolarjev. Ker je v Coloradu sedaj varnost na psu, odkar so Baldwin-Feltzove barabe oborožene v interesu kapitalistov, pravzaprav njega oljnatoga veličanstva Rockefellerja, sta bila oborožena. Milica je njima seveda pobrala orožje.

Vprav blizu njih so pa stale zgoraj omenjene barabe, oborožene od pete do glave, ki še sedaj terorizirajo štrajkujoče delavce, vstavljajo žene in otroke, kakor roparji v Abruzzi.

Ko so jim pobrali orožje, je Pelty vprašal polkovnika Davisa, zakaj ne razboreži dveh barab, ki stojita na griču in mahata s puškami. In "nepriistranski" polkovnik je odgovoril, "te bomo razborežili kasneje."

Ali je še katere druga sila v Segundu, da se tako milostno postopa z oboroženimi barabami v službi kapitala?

— Ko so kralji premoga v Coloradu najeli prvi vlak, na katerem so imeli strojne puške in četo oboroženega človeškega izvršila, da bi napadli tabor štrajkarjev pri Ludlowu, je vlakospremno osebje reklo, da se vlak ne bo gnil z mesta, dokler so najeti morilec na njem.

Superintendent je seveda poklical drugo partijo vlakospremnega osebja, da povede vlak z morileci k peklenškemu delu. Ali partija je izjavila, da vlak ostane na mestu. Tako so se izjavile tudi ostale partije vlakospremnega osebja.

Zdaj se je superintendent maščeval in odpustil je prvo partijo iz službe, ki se je zoperstavila. Ko je unija izvedela za to podlo dejanje superintendenta, je zahtevala, da se nastavi takoj odpuščeno partijo. V slučaju, da bi se superintendent upiral, bo v Coloradu poleg štrajka premogarjev še štrajk železničarjev.

— Strašna rudniška nezgoda. Eksplozija v premogovniku Alabama Fuel and Iron družbe pri Aetonu, Ala. je zopet zahtevala 90 človeških žrtev. Na svitlo so dobili do sedaj devet strašno opaljenih rudarjev. Rudarji so večinoma Grki, navadno je delalo do 70 ljudi v rudniku. Da ni bilo število žrtev večje, je pripisati dejstvu, da se je nezgoda pripetila na plačilni dan in je večina rudarjev praznovala.

— Iz Washingtona, D. C., prihaja vest, da bo generalni pravdnik McReynolds uvedel preiskavo radi druginje. Dognati hoče potom preiskave, ako so se veletrgovci, ki hranijo blago in živila v hladnih shrambah in ledenicah dogovorili glede cen.

Za največje krivice se smatra mearske kralje v Chicagi. Poroča se, da se bo zopet proti njim uvedla preiskava.

Kaj nam pomagajo le preiskave? Ameriško ljudstvo se zaveda, da ga odirajo trustovci. Edina pomoč proti trustom je, da postanejo splošna ljudska last.

— Konvencija Ameriške delavske zveze" je sprejela ostro resolucijo proti vojni z Mehiko. Celostari in nazadnjaški Gompers je govoril proti vojni in povdarjal, da se mora mehikansko vprašanje rešiti mirnim potom.

Resolucija se glasi: "Ameriška delavska zveza obsoja vse poizkuse ameriških in inozemskih korporacij, kakor tudi enega dela jingoškega časopisja, da bi se z orožjem prosredovalo v Mehiki in pozivlje predsednika Združenih držav, da naj nadaljuje s svojim delom, da se spor reši mirnim potom. Predsedniku in tajniku "Ameriške delavske zveze" se naroči, da naj predsednika Združenih držav obvestita o tem."

Vsi govorniki so postavili krvočno delo Huerte v pravo luč in nekateri so povdarjali, da bi vsako oboroženo posredovanje škodilo le Združenim državam. Najboljše je, da se vstaeš dovolj dovoz orožja, ki bodo kmalu pometi s Huerto in njegovimi podrepniki.

— Bivši predsednik Taft je tekom predavanja na brooklynskem institutu za umetnost in znanost napadel predsednika Wilsona glede njegove politike na Filipinskem otočju, češ, da Filipinci še niso zreli, da bi imeli svojo vlado. — Stara ultra-kapitalistična pesem, ki odreka vsakemu podjarmljenju narodu pravico do samovlade. Avstrijski kapitalisti so istega mnjenja glede Balkancev. Seveda Balkanci so dokazali, da zvižgajo na mnjenje inozemskih kapitalistov.

— Proti John Denvirju, senatorju države Illinois, je M. Dawes, pravni zastopnik Chicaga, Burlington in Quincy železnice, dvignil obtožnico, da je hotel izsiliti prosto vožnjo po železnici. Denvir je baje obljubil, da bo zastopal koristi železnice, ako se mu dovolj prosto vožnjo. Pravni zastopnik je predložil šest listov, o katerih trdi Denvir, da jih ni pisal in da je njegov podpis ponarejen.

LISTNICA UREDNIŠTVA IN UPRAVNIŠTVA.

Chicago, Ill.—Član dr. "Slavije", štev. 1.—Prejeli smo Vaš dopis, ki je pa brez podpisa. Ako želite, da pojde Vaš dopis v list, morate uredništvu naznaniti svoje ime. Na Vašo željo se Vaše ime ne bo priobčilo v listu. Ali uredništvo mora vedeti, kdo je dopisnik. To je v navadi pri uredništvu vsakega lista in ne le pri "Glasi-lu". Pozdrav!

ZA VSEBINO oglasov je uredništvo le toliko odgovorno, kolikor zahteva zakon.

Zasluzena kazen.

Vsak zločin zasluži kazen. Tisti, ki prestopajo naravne zakone z nezmernostjo v jedi in pijaci, z zanamiranjem telesnega gibanja in primerne počitka, so hudo kaznovani, ker se jim zamaši dros s pusto tvarino, katere se skisa v telesu in ga napolni s strupom ter povzroči takozvano samopijanost. Krvna moč polagoma oslabi, da postanete zlatenični, medli in razdražljivi. V takih slučajih je priporočati Trinerjevo ameriško zdravilno gremko vino, ki vam popolnoma izčisti telo in povrne prebavilom njihovo pravilno delavnost. To je prav dobro zdravilo v boleznih želodca, jeter in drojba. V lekarnah. Jos. Triner, kemik-izdelovalec, 1333—1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Kadarkoli potrebujete zdravila za namanje telesa, rabite Trinerjev liniment. Poskusite ga pri revmatizmu. — (Advertisement).

FARMA NA PRODAJ.

Na prodaj je 80 akrov obsega-joča farma; na farmi je lepa hiša, hlev in druge mala poslopja, vse še novo. Zraven je lep sadni vrt, dva lepa konja, enajst krav in kokoši. Farma leži ob glavni cesti samo pet minut do železniške postaje, poleg mesta, v mestu so dve prodajalne in tovarna za konserviranje "kumare" (Pickles Factory) in mlekarne. Dobi se v zimskem času do \$40.00, poletu pa od \$50.00 do \$60.00 na mesec samo za mleko. Ta farma stane \$5.500.00 in \$2.500 je takoj za plačati pri nakupu, a drugo se počaka. Ako se sedaj hitro kupi — se dobi še dosti mnogo krme.

Kdor želi še bolj natančne podatke, naj se izglasi pri Anton Hauptman, R. No. 1. Box 15. West Olive, Michigan.

NOVA SLOVENSKA NASELBINA

v Wisconsinu, prvi poljedelski državi ameriške Unije.

Med vsemi državami prostrane republike zavzema Wisconsin najodličnejše mesto, kar se tiče poljedelstva, živinoreje in sadjereje. V nobeni drugi državi ne živi farmer v tako ugodnih razmerah, kot ravno v tej napredni državi, katera tudi v marsičem drugem nadkriljuje ostale svoje sestre. Wisconsin je država, katera po svojem zdravem podnebnju, po svojih čistih, hladnih vodah, po svojih krasnih jezerih, po svojih bogatih loviščih itd., najbolj prija našim ljudem. Zato pa je tudi v državi Wisconsin toliko slovenskih farmerskih naselbin, kot v nobeni drugi državi Unije. Ljudje se trumoma naseljujejo na farme, ker vedo, da je le na farmah njih bodočnost in ker jih razuntega k temu takorekoč silijo že skoro neznosne delavske razmere po mestih (splošna draginja, vedna nevarnost brezposelnosti, slabe plače, naporno in nezdravo delo po smrdljivih tovarnah itd.).

Kar je bilo dobre farmerske zemlje, dostopne doslej Slovence, se je vsled kričeče judovske reklame od strani raznih slovenskih zemljiških agentov večinoma že vsa razprodala, tako da je sedaj to, kar še ponujajo zemlja le bolj dvomljive kakovosti in manjše vrednosti.

Wisconsin pa je obsežna dežela in še daleč ne tako obljudena in naseljena, kakor bi po svojih

naravnih prednostih pred drugimi državami lahko bila. V Wisconsinu se še dobi dobra zemlja, vendar Slovence doslej ni bila na ponudbo, pač pa drugim Slovanom, v prvi vrsti podjetnim Čedom, ki so priznani najboljši poljedelci med vsemi Slovani. Kjer se naseli razboriti Čeh, je to že samoobsebi zadosten dokaz, da zemlja tam ni slaba! —

Podpisani naselbinski družbi se je po dolgem prizadevanju posrečilo, da je dobila edino zastopništvo v svrhu razprodaje te izvrstne farmerske zemlje med Slovence.

Ne bomo hvalili naše zemlje kakor hvalijo svojo na vse pretege razni slovenski spekulantni agentje; — kajti stojimo na stališču, da se vsaka dobra stvar sama hvali, — pač pa vam priporočamo le, da nam pišete še danes po natančen slovenski, bogato ilustrirani popis zemlje z dotičnim zemljevidom, ki ga na zahtevo pošljemo vsakemu brezplačno. V tem popisu najdete vse, kar želite zvedeti o zemlji, ki jo hočete kupiti.

Ta farmerska zemlja se bo po 31. decembru takoj podražila.

Pišite nam še danes in mi vam drage volje damo vsa potrebna pojasnila o tej novi slovenski naselbini.

Slovenska Naselbinska Družba, 198 First Ave., Milwaukee, Wis.

RAD BI VEDEL,

kje se nahaja Franc Verhove, ki je visoke, šibke postave, drobnega obraza in brez brk. V Ameriki je približno eno leto, po poklicu je krojač. Prosim cenjene rojake, ako kdo ve za njegov naslov, da mi ga javi, zakar mu bom hvaležen, ali pa naj se mi sam javi.

Valentin Verhove, Brilliant, O., B. 2. Jefferson Co.

KACU. (Cachoo)

Prašek, ki priliči vsakega kihat, že iz daljave. Samo en ščip praška vržete v zrak in takoj bodo morali vsi kihati; kihali bodo, pa ne bodo vedeli, odkod to prihaja. Stem napravite v družbi veliko smeha in zabave in ne da bi opazili, kdo je to napravil. Polnoma neškodljivo. Pošiljam na vse strani 3 za 25 c. ali pa 12 zavitkov za en dolar (\$1.00).

Pišite ponje: Joe Leskovar, 640 High St. Aurora, Ill.

Delavci na prostem,

iz postavljeni mrazu in vlagi, se lahko izognejo dolgotrajnim bolečinam vsled reumatizma in nevralije, ako rabijo dr. Richterjev "PAIN-EXPELLER", kakor hitro počutijo prve znake bolečine.

To sredstvo ima za seboj 43letno zgodovino.

Uporablja se ga po celem svetu ter ga je dobili v vseh lekarnah Združenih držav, za 25 in 50 centov steklenica.

Rabite ga tudi, ako si izvinete mišice, sklepe, kadar čutite bolečine v bokih in v prsih, zobobol, v ušesih in za krč v želodcu.

Bodite pazlivi ter izogibajte se ponaredb.

Pravi Pain-Expeller je dobili le v zavojih kot je naslikan tukaj. Izdelan pri

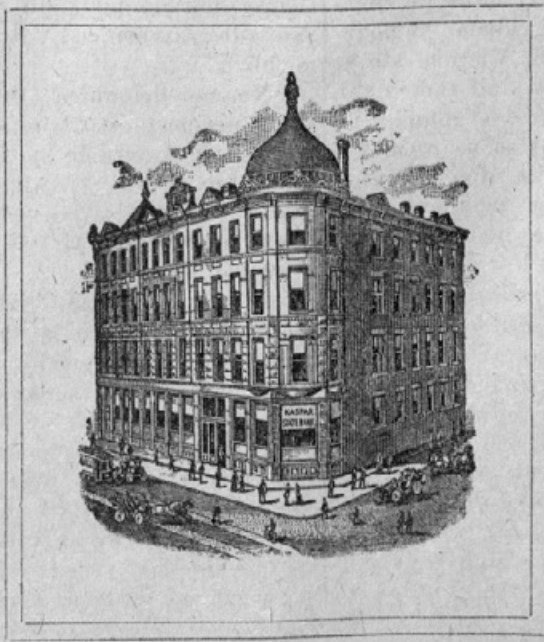
F. Ad. Richter,
78-80 Washington Street, New York.

Potovanje v staro domovino potom Kasparjeve Državne Banke je najceneje in najbolj varno.

Naša parobrodna poslovnica je največja na Zapadu in ima vse najboljše oceanske črte (linije). Vozni listki, (šifkarte) po kompanijskih cenah. Menjalnica starokrajnega denarja. Kupujemo denar vseh držav sveta pozmernih cenah Kaspar Državna Banka izplača za 5K - \$1 brez odbitka. Pošiljamo denar v vse dele sveta po jako nizkih cenah; ravnotako izdajamo drafte. Stojimo v zvezi z najbogatejšimi slovenskimi bankami v stari domovini, in pri nas ni še nobeden, kar ta banka obstoji, (23 let), zgubil še centa. Pišite po cene v slovenskem jeziku. Kaspar Državna Banka sprejema denar na hranilne vloge in plačuje 3% od vsega vloženega denarja. Banka ima \$5,818,821 premoženja. Slov. Narod. Podp. Jednota vrši svoj denarni promet s Kaspar Državno Banko.

Kaspar State Bank
1906 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

0 združitvi naših podpornih organizacij.

Pisalo se je že precej o združitvi naših podpornih organizacij, ali pisalo se je že dosti premalo. Da nam je združitev, ako ne neobhodno potrebna, pa vsaj jako koristna, o tem menda danes ne dvomi noben pameten človek. Posebno naši rojaki po zapadnih državah, katerih mišljenje poznam precej dobro, vneti so skoro brez izjeme za združitev vsaj nekaterih enot in zvez v eno skupno organizacijo. Najlepše seveda bi bilo, če bi se združile vse slovenske jednote in zveze v eno skupino — ali, po mojih mislih, je to nemogoče, vsaj za enkrat. Morda se razmere v par letih toliko spremenijo, da se bo lahko računalo tudi s tem. Nazadnje pa tudi ne bi bilo tako napačno, če bi se slov. podp. organizacije združile v dve veliki skupini, ker toliko različnih mišljenj spravi pod en klobuk, je res malo težko. V poštev pridejo torej za enkrat le jednote, društva in zveze, ki so se odzvale pozivu S. N. P. J., ter bodo poslane meseca januarja 1914 svoje zastopnike na tozadevno zborovanje v Chicago. Nekateri trdijo, da sama združitev zvez in jednot, nas ne bo rešila, ampak treba bo preurediti asesmente.

To je do gotove meje res, sama združitev nas ne bo rešila, ampak rešiti nas more le vsega mogočnega dolar, po preureditvi asesmentov. Nihče pa ne more trditi, da se pri združitvi podpornih organizacij ne bodo prihranili lepi tisočaki, ki jih sedaj požre uprava, revizije, posebno pa konvencije, katerih imamo sedaj vsako leto po nekaj. Konvencije nam prav po nepotrebnem požrejo velikanske vsote in te vsote se po združitvi lahko skrajšajo za polovico, ali pa še več. Pa tudi pri upravi in revizijah bi se gotovo dalo vsaj nekaj malega prihraniti. — Pobiranje asesmenta bomo pa tako ali tako morali preurediti, da bo v soglasju z državnimi zakoni. Tu ne bo pomagala nobena "žavba", nekatere države so to že zahtevale, druge bodo pa sledile in ako bodo naše podp. organizacije hotele obstati, morale bodo vpeljati plačilno lestvico, kot zahtevajo državni zakoni — ali pa oditi v večna lovišča.

Ako torej pride do združenja (in jaz upam, ter sem skoraj prepričan, da pride), treba bo seveda vpeljati več razredov, tako glede bolniške podpore, kakor glede smrtnine. Smrtnina bi bila za nekatere dovolj visoka \$500.00; drugi pa bi želeli morda \$1000.00 ali celo \$2000.00. Moje mnenje je, da je pripravljen in zmožen plačevati dovolj visok asesment, naj se tudi zavaruje visoko. — Glede bolniške podpore pa naj bi bilo omogočeno se zavarovati članom za \$1.00, za \$2.00 ali za \$3.00 dnevno. Svoječasno sem nekje čul ali slišal oporekanje, da \$3.00 bolniške podpore na dan je preveč, ali kdor pozna življenjske razmere v različnih krajih (posebno tu na zapadu), bo mi pritril, da bolnik, ki ima družino, bo celo pravborno izhajal s to svoto na dan. Saj stane n. pr. ponekod v Arizoni samo stanovanje, hrana in perilo za samega do \$45.00 mesečno! Seveda so tudi plače večje, kot n. pr. po tovarnah na vzhodu in kdor več zasluži, lahko tudi več plača in kdor bo hotel imeti večjo bolniško podporo, bo moral pač več plačati zanjo, ter ne bo prav nič oškodoval tistega, ki je zavarovan za \$1.00 dnevno.

Na vsak način bilo bi dobro vpeljati tudi en nov razred in sicer za one, ki se hočejo zavarovati samo za \$100.00 posmrtnine (za pogreb) in pa za bolniško podporo. Naše podp. organizacije imele bi lahko mnogo več članov, pa veliko manj "fehtanja" bi bilo za bolnike in za pogrebe, da so naša društva imela vpeljan tak razred že preje. Jaz sam jih poznam na stotine, ki pravijo: zakaj bi plačeval za posmrtnino, jaz rabim denar, dokler sem živ, pa zakaj bi se potem trgali za mojo posmrtnino ljudje, od katerih nisem še nikoli nič imel! Pa je tudi res, čemu bi človek plačeval za posmrtnino, če nima nikake družine, ali sicer svojih ljudi, ki bi bili vredni, da jim posmrtnino zapustijo! Takim in pa onim, ki se radi starosti ne morejo zavarovati za višjo smrtnino, naj bi bilo omogočeno se zavarovati za bolniško podporo in

pa za svoto \$100.00, kar zadostuje za dostojen pogreb. Po mojem mnenju naj bi tudi visokot bolniške podpore ne bila odvisna od visokosti posmrtnine, torej, da bi oni, koji se hoče zavarovati za \$3.00 bolniške podpore dnevno, ne bil primoran se zavarovati tudi za, recimo \$2000.00 posmrtnine. Končno še to. Ako se združi nekaj organizacij, treba bo natančno preračunati povprečno starost članov vsake organizacije, visokost zavarovalne vsote in pa pokritje iste, to je "cash" v blagajnah, tako, da ne bo nobena organizacija oškodovana. Pa saj to je itak samoumevno.

Bratje in sestre, navedel sem nekaj misli, kako si jaz predstavljam združenje. Morda ima eden ali drugi vas v glavi še mnogo kaj boljšega! Pero v roko in na dan z idejami! Več oči več vidim in vsi ljudje vse vedo. Vsak naš svet je dobrodošel in kolikor bolj se bo o stvari javno debatiralo, toliko lažje delo in toliko večji uspeh imel bo sestanek zaupnikov čez nekaj tednov v Chicagu.

A. J. Terbovec.

Kralj Asarhadon.

Lev N. Tolstoj:

Asirski kralj Asarhadon je osvojil državo kralja Lajlija, vsa mesta je bil opustošil in požgal, vse prebivalce pregnal v svojo lastno deželo, bojevnike pobil do zadnjega moža, kralja Lajlija pa je zaprl v kletko.

Ponoči, ko je ležal na postelji, je kralj Asarhadon premišljeval, kako smrt bi dal pretrpeti Lajliju; nenadoma je zaslišal čisto blizu šum. Takoj je odprl oči in videl je starčka z dolgo, sivo brado in milo zročimi očmi, ki je stal pred njim.

"Ti hočeš Lajlija usmrtiti?" je vprašal starček.

"Da", je odgovoril kralj. "Sam ne vem, kakšno smrt naj bi mu izbral."

"Lajliju?" Lajli si vendar ti sam", je dejal starček.

"To ni res", — je odgovoril kralj. "Jaz sem jaz, Lajli je Lajli."

"Ti in Lajli sta eno", — je rekel starček. "Tebi se le dozdeva, kakor da bi ti ne bil Lajli in Lajli ne ti."

"Kako naj bi se mi to dozdevalo?" je odvrnil kralj. "Jaz vendar ležim tu na mehkem ležišču, obdan od vojnih sužnjev in suženj, in se bom jutri prav tako kakor danes gostil s svojimi prijatelji, dočim sedi Lajli v kletki kakor tič in se bo jutri z visokim jezikom zvijal na kolu, dokler ne pogine, in njegovo truplo bodo psi raztrgali na kosce."

"Njegovega življenja ne moreš uničiti", je dejal starček.

"Iz tistih štirideset tisoč bojevnikov, ki sem jih pobil in katerih trupla sem nakopičil do griča?" je odvrnil kralj. "Jaz živim, njih pa ni več; torej vendar lahko uničim življenje."

"Zakaj veš, da jih ni več?"

"Zato, ker jih ni več ne vidim. Predvsem pa so oni pretrpeli muke in jaz ne; njim se je slabo godilo, meni pa je bilo prijetno v duši."

"Tudi to se ti zdi le tako. Ti si se sam mučil in ne oni."

"Tega ne razumem", je dejal kralj.

"Ali bi nad razumel?"

"Da, rad."

"No, stoji sem kaj?" — je dejal starček, dočim je kazal z roko na kopalno kad, polno vode.

Kralji se je dvignil in šel h kadi.

"Sleci se in stoji v kadi!" Asarhadon je storil, kakor mu je ukazal starček.

"In zdaj, kakor hitro te oblijem s to vodo", — je dejal starček, dočim je zajel vode v skledico, "se moraš z glavo potopiti!"

Starček je nagnil skledico nad kraljevo glavo in kralj se je potopil.

Kakor hitro se je to zgodilo, se je prenehal čutiti za Asarhadona in se je čutil za drugega. In obenem se je videl na bogato okrašenem ležišču poleg lepe žene. Še nikdar ni videl te žene, vendar ve, da je njegova soproga. Žena se vzravna, mu pravi: "Moj dragi soproga Lajli, truden si bil od napora včerajšnega dne in zato si spadal dalje kakor navadno, ampak pazila sem na tvoj kotiček in te nisem zbudila. Zdaj pa te čakajo

knezi v veliki dvorani. Opravi se in pojdi k njim."

In ko je Asarhadon spoznal iz teh besed, da je Lajli, se niti najmanj ne ni začudil nad tem, mnogo bolj pa se je čutil, da doslej še ni vedel tega. Vstal je, se opravi in odšel v veliko dvorano, kjer so ga pričakovali knezi.

Knezi so sprejeli svojega kralja klanjajoč se do zemlje, potem so se zopet dvignili in so na njegov migljaj sedli predenj, najstarejši izmed knezov pa je takoj začel govoriti. Nemožno je, je dejal, da se še dalje trpe žalitve hudobnega kralja Asarhadona; treba je iti z orožjem nadenj. Toda Lajli sam ni soglašal s tem, ampak je zapovedal, da se pošljejo k Asarhadonu poslanca, ki naj ga opozore, ter je odpustil kneze. Potem je imenoval častivredne moške za poslane in jim skrbno zabičil, kaj naj sporoče kralju Asarhadonu.

Po rešitvi te zadeve je odšel Asarhadon, ki se je do zdaj vedno čutil za Lajlija, v gorovje, da bi lovil divje osle. Lov je bil uspešen. On sam je usmrtil dva osla in po povratku se je gostil s svojimi prijatelji in gledal ples suženj.

Drugi dan odide, kakor navadno, na dvor, kjer so ga pričakovali prosilci, obtoženci in tožitelji, ter je opnavljal svojo službo kot kralj in sodnik. Potem zopet odide na svojo največjo zabavo, na lov. Ta dan se mu posreči usmrtiti staro levjino in obadva njena mladiča živa vjeti.

Po lovu se zopet gosti s svojimi prijatelji ob plesu in godbi in prebije noč pri svoji ljubljeni soprogi.

Tako živi tedne in dneve, pričakuje povratka poslancev, ki jih je bil poslal h kralju Asarhadonu, svojemu prejšnjemu jazu.

Poslanci se vrnejo šele čez mesec in sicer — z odrezanimi nosovi in ušesi, in poročilo, ki ga prinese, se glasi: "Kralj Asarhadon sporoča Lajliju, kar se je zgodilo njegovim poslaneom, zgodilo se bo tudi njemu samemu, če takoj ne pošlje določene množine srebra, zlata in cipresovine in ne stopi sam osebno predenj."

Lajli prejšnji Asarhadon, vnovič skliče kneze in se posvetoje z njimi, kaj bi bilo storiti. Vsi so soglasnega mnenja, da je treba začeti vojno proti Asarhadonu, ne da bi pričakovali njegovega napada. Kralj izjavi, da je zadovoljen s tem, in gre na čelo vojske v boj. Celih sedem dni traja pohod. Vsak dan pregleduje kralj bojne čete in opominja svoje bojevnike k hrabrosti. Osmi dan trči njegova vojska v široki dolini na bregu reke z Asarhadonovo vojsko. Pogumno se bijejo Lajlijeve čete, toda Lajli, prejšnji Asarhadon vidi, da se vale sovražniki kakor mravlje s hribov, da preplavljajo vso dolino in zmagujejo njegove čete. Tedaj plane na svojem bojnem vozu v sredino bojnega meteža ter boče in seka sovražnike. Toda nasproti stotinam Lajlijevih bojevnikov stoje tisočine Asarhadonovih in slednjič Lajlija samega ranijo in vjamajo.

Devet dni ga vlečejo v verigah obenem z drugimi vjetniki sredi Asarhadonovih čet. Deseti dan pride v Ninive, kjer ga vtaknejo v kletko.

Manj od lakote in ran mučita vjetega vladarja sramota in onemogla jeza, ker čuti, da mu je nemogoče sovražniku povrniti vse zlo, ki ga mora pretrpeti. Le eno more: svojim sovražnikom pokvariti veselje, da bi se radovali ob njegovem trpljenju; zategadelj je trdno odločen, da stanovitno in brez godrnjanja prenese vse; kar koli pride nadenj.

Dvajset dni sedi v kletki in čaka usmrtitve. Vidi, kako vlačijo njegove sorodnike in prijatelje na sodišče, sliši javkanje in stokanje mučenih, katerim odsekavajo roke in noge ali jim z živega telesa trgajo kožo od trepetajočega mesa; toda vse to ga pušča na zunanji hladnokrvnega, ne pokaže ne sočutja ne strahu. Vidi, kako peljejo evnuhi njegovo ljubljeno ženo v verigah; ve, da jo vtaknejo kot sužnjo v Asarhadonov harem, ali tudi to največjo sramoto prenese brez tožbe.

Ampak zdaj odpreta dva rabeljeva hlepa njegovo kletko, zvežeta mu z jermeni roke na hrbtni in ga peljeta k okrvavljenemu sodišču. Lajli vidi oster, okrvavljen kol, s katerega so pravkar trgali truplo njegovega umorjenega pri-

jatelja, in takoj si pravi, da zdaj njegovo lastno telo nataknejo na kol.

Ko mu strgajo obleko s telesa, Lajli strahoma gleda svoje medlo, prej tako krepko in lepo telo. Dva rabeljeva hlepa pograbitva to telo za suha ledja, dvigneta ga kvišku in ga hočeta nasaditi na kol. "Zdaj pride smrt, uničenje", misli Lajli, in pozabi, da je sklenil do konca moško vztrajati; ihti in prosil usmiljenja. Toda nihče ga ne posluša.

"Ampak saj to ne more biti", misli potem, "saj samo spim. Le sanje so." In prizadeva si, da se zbudi. "Saj vendar nisem Lajli, saj sem vendar Asarhadon."

"Ti si Lajli, toda tudi Asarhadon", sliši govoriti glas in čuti, da se začneja smrtna muka. Zakriči in v tistem hipu pomoli glavo iz vode. Starček se nagne nadenj in mu vlije iz skledice na glavo zadnje kapljice vode.

"O, kako strašno sem trpel! In kako dolgo je to trpelo!" — pravi Asarhadon.

"Kako dolgo?" govori starček. "Komaj si bil potopil glavo pod vodo, že si jo takoj zopet dvignil iz nje. Glej, ni še bila iztekla vsa voda iz skledice. Ali si zdaj razumel?"

Asarhadon ne odgovori in le z grozo gleda starčka.

"Ali si zdaj razumel", starček še enkrat povdara, da si ti sam Lajli in da bojevniki, ki si jih pobil, prav tako niso nič drugega kakor ti sam? In ne le bojevniki, tudi živali, ki si jih usmrtil na lovu in jih povžil na svojih pojedinah, tudi te so eno s teboj. Misliš si, da je življenje le v tebi samem, ampak razparal sem pajčolan prevare pred tvojimi očmi, in videl si, da si storil samemu sebi zlo, če si ga storil drugim. Le eno življenje je v sem, in v tebi samem se razodeva le en del tega edinega življenja. In le v tem enem edinem delu življenja, ki je tebi samem, moraš življenje napraviti boljše ali slabše. Boljše pa ga moraš napraviti le po tej poti, če podereš plotove, ki ločijo tvoje življenje od življenja drugih bitij, če gledaš na druga bitja kakor nase, če jih ljubiš. Toda ti nimaš moči, da uničiš življenje v drugih bitjih. Življenje bitij, ki si jih usmrtil, se je sicer odmaknilo tvojemu pogledu, a ni uničeno. Menil si sebi podaljšati življenje in drugim ga skrajšati, ampak tega niti ne moreš storiti. Življenje ne pozna ne časa, ne prostora. Življenje je en trenutek, in življenje je doba na tisoče let, in tvoje lastno življenje, kakor tudi življenje vseh vidnih in nevidnih bitij sveta, je enako. Življenja ne moremo ne uničiti ne spremeniti, ravno zato ne, ker je samo eno življenje. Vse drugo je le videz."

Ko je bil to govoril, je starček izginil.

Drugo jutro je kralj Asarhadon zapovedal, da izpuste Lajlija in druge vjetnike in je za vedno prepovedal vse usmrtitve v svojih deželah.

Tretji dan je pozval k sebi svo-

jega sina Asurbonipala in mu je izročil vlogo; sam pa je šel v puščavo, da premišluje o tem, kar mu je bil povedal starček. Potem je romal po deželi po mestih in vaseh, in je pridigal ljudem, da je življenje le eno in da store zlo le samim sebi, če mislijo, da ga store drugim.

Razne vesti.

— V Chicagi podpirajo mehi-kanske vstaše. Minoli teden je general Lee Christmas, plačan bojovnik, v imenu vstaškega generala Carranze nabiral v Chicagi najemnike. Obljubil jim je do \$200 in več mesečne najemnine. Pogodbe je sklepal na ta način, da jim je dajal \$200 do \$300 predujma. Denar za pustolovščino so dali ameriški kapitalisti, ki imajo posestva v Mehiki. Govorica se širi, da so prizadeti kapitalisti dali generalu Carranzi en milijon dolarjev.

— Iz Nashville, Tenn., poročajo, da je sodnik John Allison proglasil novo prohibicijsko postavilo, ki določa, da se ne sme poslati na dom za domačo uporabo ne več kot eno galono opojne pijače, za protustavno. Sodnik pravi, da imajo prebivalci države Tennessee pravico, da porabijo doma opojnih pijač, kolikor jih je volja. Ravnotako se ne more prisiliti pošiljalce, da naznanjajo svoje pošiljke okrajnemu pisarju.

— V bližini Jesupa, Ga. je tramp vstavil pravočasno osobni vlak in tako preprečil železniško nezgodo. Osobni vlak, naložen s potniki do zadnjega kotička, je drvil s hitrico pčdesetih milj v eni uri, ko je strojevodja nakrat zapazil sredi tira razčepanega človeka, ki je mahal z rokami. Ustavil je vlak in spoznal, da je drvil v svojo smrt. Tam kjer je stal tramp, je bila tračnica zlomljena. Strojvodja in potniki so se zahvalili trampu, da jih je obvaroval nesreče.

— Iz Houstona, Texas, poročajo, da je promet med El Pasom in New Orleansom zelo omejen, ker je na Santa Fe železnici zastavkalo 2500 strojevodij, kurjačev in drugih uslužbencev, ki spadajo v

kategorijo vlakospremnega osebja. Šest mesecev so se uslužbenci pogajali z ravnateljstvom železnice. Končno se jim je vtrgala nit portpežljivosti, ko so uvideli, da potom mirnega pogajanja ne pridejo do cilja in so zahtevali.

— Kozel za vrtnarja. — O velikem policijskem skandalu poročajo iz Černovca. Že več mesecev so se vršili vlomi v restavracije in trgovine, ne da bi bili mogli izslediti vlomilce. Zlasti delikatesne trgovine so ponočni tatovi radi obiskovali in pokradli izredno velike množine mesnih izdelkov, sira, vina in žganja. Sedaj so dobili vlomilce, ki so policijski inšpektor Horinek in policaja Klopfer in Betherr. Vse tri uniformirane tatove so že izročili deželnemu sodišču.

— Smrtna obsodba. — Pred zagrebškim garnizijskim sodiščem je bila obravnava proti ruskemu podniku Janu Koop-Koeptu. Koop je bil v Zagrebu in je vohunil v prid Rusije. V Zagreb je prišel lansko leto z natančnimi instrukcijami ruskega generalnega štaba v Peterburgu. Prepotoval je okrožje 13. vojnega zbora in se izdajal za agenta kemičnih proizvodov. Poleg je seveda vohunil.

Vojaske oblasti so ga kmalu izsledile in aretirale. Ko so pregledali njegove spise, so dognali, da je Koop član ene velike skupine vohunov, ki jih vzdržuje Rusija na Avstrijsko-Ogrskem. Kmalu po aretaciji Koopa so aretirale avstrijske oblasti lajtnanta Jandriča in polkovnika Redla. Zagrebška policija je dognala, da je bil Koop v zvezi z ruskim generalnim štabom in mu pošiljal natančne podatke o vojaških zadevah na Hrvaškem. V teku preskave proti Koopu so aretirali ruska vohuna Bravuro in Berana v Budimpešti. Ker je imeto vojaško sodišče nepobitne dokaze, da je vohunil Koop za Rusijo, in sicer ob času vojne nevarnosti, ga je obsodilo sodišče na smrt na vešala. Smrtno obsodbo bodo izvršili v novembru, ako ga vojaške oblasti ne pomiloste. — Z Redlom so vojaške oblasti nekoliko drugače postopale! Pred zakonom so vsi enaki...

VABILO NA VELIKO PLESNO VESELIGO

— katero priredi —

DRUŠTVA ŠTEV. 1, 19, 47, 100 IN 104 S. S. P. Z.

V CHICAGO IN OKOLICI

V SOBOTO DNE 6. DECEMBRA 1913

v Slancikovi Dvorani, na 205 E. 115 cesti, Pullman, Ill.

Začetek ob pol 8 uri zvečer. Vstopnina 25c: dame v spremstvu gospodov proste.

N. B.: Pri White City vzemite "W. Pullman" poulično karo in se peljite do 115. ceste. Tam iztopite in hodite dva bloka proti jugu do dvorane.

ZA BOŽIČ IN NOVO LETO

se kaj radi spominjajo Slovenci svojcev v stari domovini

in jim pošiljajo darove; seveda iz te dežele večinoma le

GOTOVE DENARJE; v tem oziru je najboljše, da

se obrnejo v materinem jeziku na podpisanega, kateri

: : : : vse hitro in točno odredi. : : : :

Frank Sakser

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 ST. CLAIR AVENUE, N. E., CLEVELAND, O.

Importirane slovenske grafo-
fonske plošče, Columbia grafo-
fonske plošče, ure, verižice in sploh vseh vrst
zlatnine in srebrnine dobite pri
nas. Pišite po cenik! A. J. Terbo-
vec & Co., P. O. Box 25, Denver
Colo. (Adver.)

Veliki Slovensko-Angleški Tol-
mač, obsega slov.-angl. slovnico,
razgovore, pisma in navodilo ka-
ko postati državljani poleg naj-
večjega slov.-angl. in angl. slov.
slovarja. Knjiga je nujno potreb-
na vsem onim, ki se res želijo na-
učiti angleščine. Cena v platnu
trdo vezana (420 strani) je \$2.
er se dobi pri V. J. Kubelka, 538
W. 145. St., New York, N. Y.
(Advertisement.)

Vsem rojakom na znanje.

Vedno na razpolago sveže pivo,
domače vino in izvrstne smodke
pri Louis Fon, 739 N. Warman
Ave., Indianapolis, Ind.

DR. ADOLF MACH

ZOBOZDRAVNIK

Uradne ure: 9 do 12 dop.
1 do 6 pop. 7.30 do 9 zve-
čer. Ob nedeljah po dogo-
voru.

2601 S. Lawndale Av. vogal 26th St.
CHICAGO, ILLINOIS.

Važno uprašanje!
Do mi opravi!
najbolje in najceneje
Konzularne,
starokrajске
sodnijske in
vojaške
zadeve
Javni notar
Kaker
207 Hanover St.
Milwaukee, Wis.

Austro-Američana Parobrodna Družba

Direktna črta med New
Yorkom in Avstro-
Ogrsko.
Nizke cene.

Dobra postrežba, električna svit-
ljava, dobra kuhinja, vino brez-
plačno, kabine 3. razreda na pa-
robrdih Kaiser Franz Josef I. in
Martha Washington.

Na ladijah se govore vsi avstrij-
ski jeziki.

Družni parobrodi na dva vija-
ka: Kaiser Franz Josef I., Martha
Washington, Laura, Alice, Argen-
tina, Oceania, Polonia, Canada.

Novi parobrodi se grade.

Za vsa nadaljna pojasnila se o-
brni na glavne zastopnike:

Phelps Bros. & Co.

2 Washington St., New York, N. Y.
ali na njih pooblaščenih zastopni-
ke v Zjed. državah in Kanadi.

1913 — SVETOVALEC — 1913

Vse, kar morate vedeti o pa-
ketni pošti, poštini hranilnicah!
— Kako postane državljani. —
Najnovejša slovenska izdaja
(1913) z novimi zakonitimi od-
redbami. Vse v eni lični priročni
knjižici. Koristno za vsakogar
Unijski tisk. Cena samo 25c. —
Naroči se samo pri Bert. P. Lak-
ner, 1595 3rd ave., New York,
N. Y. (Adv.)

WEBBER'S PRIVATE HOSPITAL.

V slučaju nesreče ali bolezni se
priporoča slovenskemu občinstvu
privatna bolnišnica. Dobra pos-
trežba.

E. E. Webber, M. D. First Na-
tional Bank Bldg. Chisholm, Min-
nesota.

Unijske smodke najfinejše ka-

kovosti z znakom S. N. P. J.

dvoje vrst po 5 in 10c — izdeluje
po primerno nizki ceni

1.9% od stržene vavote gre v rezervni
fond S. N. P. J. 1. Pismena naročila se
zvršajo točno po C. O. D. Naročila se
ne manj kot 1000 smodk po 5c ali 600
po 10c.

Podpirajte domače in bratsko podjetje!
Vprašajte za cene!

John Breskvar,

3528 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

J. S. JABLONSKI

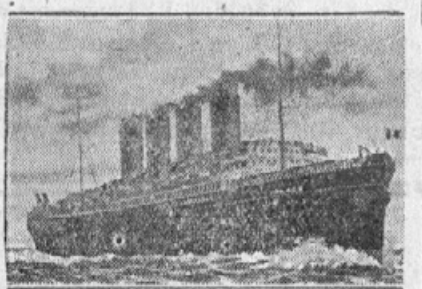
Slovenski fotograf

izdeluje vsa v fotografsko stroko
spadajoča dela dobro in poceni

6122 St. Clair Avenue.
CLEVELAND, OHIO

FRANCOZKA LINIJA

Bamo 6 dni preko morja!
ma vse samo brze parnike!
Didejo vsako sredo ob 10 uri zju-
traj iz pristanišča.

S. S. FRANCE S. S. LA PROVENCE
(novi na štiri vijke)

S. S. LA LOIRINE in S. S. LA SAVOIE

So tudi, drugi in tretji razred med-
ni novi parobrodi, odidejo tudi vsako
soboto ob 3 uri popoldan.

S. S. ROCHAMBEAU S. S. CHICAGO
(novi na štiri vijke)

S. S. NIAGARA S. S. LA TOURAINE

MAURICE W. KOZMINSKI

Glavni zapadni zastopnik
139 N. Dearborn St., Chicago, Ill.

EMIL BACHMAN, 1719 So. Racine Ave., Chicago, Ill.

Največja slovanska trgovina za KA-
STAVE, REGALJE, ENAKE, KAPE,
PEČATE itd. v Ameriki.

Izdeluje slatke snake za vsa sloven-
ska, hrvaška, češka, slovaška in ser-
ska društva v Ameriki.

Pišite po naš veliki cenik ki je ti-
skan v vseh slovanskih jezikih in ka-
teremu se priložena zahvalna pisma od
poznanih društev.

Leatnik je rodom Čeh, piše slovenski
in hrvaški in je član S. N. P. J., odkar
se je ustanovila.

Prodajam nekoliko ceneje kot katera druga trgovina, ker
ne plačujem dražih agentov.

Prodajam samo na debelo.

A. HORVAT, Joliet, Ill.

Pozor slovenski gostilničarji!
Moja trgovina je prva in edina slovanska samostojna v Ameriki,
ki importira žganje naravnost iz Kranjskega. Poskusite en
zaboj 12 steklenic, od vsakega 3 steklenice brinjeveca, slivoveca,
trpinjeveca in grenko vino. Zagotovem Vam, da boste zado-
volni. Dokaz je, da v osmih letih nisem nobenega odjemalca
izgubil na tej pijaci.
Prodajam nekoliko ceneje kot katera druga trgovina, ker
ne plačujem dražih agentov.
Prodajam samo na debelo.

A. HORVAT, Joliet, Ill.

10 Cigarettes
Kadite samo najbolje
NEBO
CORK TIP
CIGARETTES
Brez ednakosti
najboljši
5 Cents

Ameriška Državna Banka

1825-1827 Blue Island Avenue

vogal Loomis ulice
Chicago.

VLOŽENA GLAVNICA \$1,850,000.00

JAN KAREL,
PREDSEDNIK.

J. F. ŠTEPINA,
BLAGAJNIK.

Naše podjetje je pod nadzorom "Clearing House" čikaški bank,
torej je denar popolnoma sigurno naložen. Ta banka prevzema tudi u-
loge poštne hranilnice Zdr. držav. Zvršuje tudi denarni promet S. N. P. J.
Uradne ure od 8:30 dopoldne do 5:30 popoldne; v soboto je banka
odprta do 9 ure zvečer; v nedeljo od 9 ure dopoldne do 12 ure odpoldne.
Denar vložen v našo banko nosi tri procenke. Bodite uvvereni, da
je pri nas denar naložen varno in dobičkanosno.

SLOVENSKO - HRVAŠKI STAROKRAJSKI ODVETNIK, (ADVOKAT)

DR. PERO PERIC

office Room 1503-4 City Hall Square B'l'd'g
139 N. Clark Street, Chicago, Ill.

Odvetniška pisarna za vse avstro-ogrsko in ameriške pravne posle zasto-
pa na vseh sodiščih. Tirja delavske poškode v slučaju nezgode in smrti.
Prevzema vse odvetniške-sodnijske posle za stari kraj. Kdor želi o moji
pisarni podatkov, naj se popraša pri Mr. Martinu Potokarju. -- -- --
Pišite v slovenskem jeziku.

— KRASNI —
GRAMOFON
za \$10.00
tako in \$2 mesečno.
\$75 "Columbia" stroj za \$38
z 12 pesmi prosto.
\$40 Gramofon za \$28
in zraven plošče prosto.
Pišite še danes po krasen katalog.
TRANSATLANTIC CO.
76 CORTLANDT STREET
NEW YORK, N. Y.

NAJVEČJA SLOVANSKA TISKARNA V AMERIKI JE

Narodna Tiskarna

2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Mi tiskamo v Slovenskem, Hrvaškem, Slovaškem, Češkem,
Poljskem, kakor tudi v Angleškem in Nemškem jeziku. Naša
posebnost so tiskovine za društva in trgovce. "GLASILO"
in "PROLETAREC" se tiskata v naši tiskarni :: :: ::

Magnet
"THAT'S
THE BEER"
ATLAS
Brewing Company

Pravo česko pivo iz žateckega hmelja.

Naročite si en zaboj pri nas.
Gotovi smo, da Vam bode ugajal.

Tel. Canal 991.

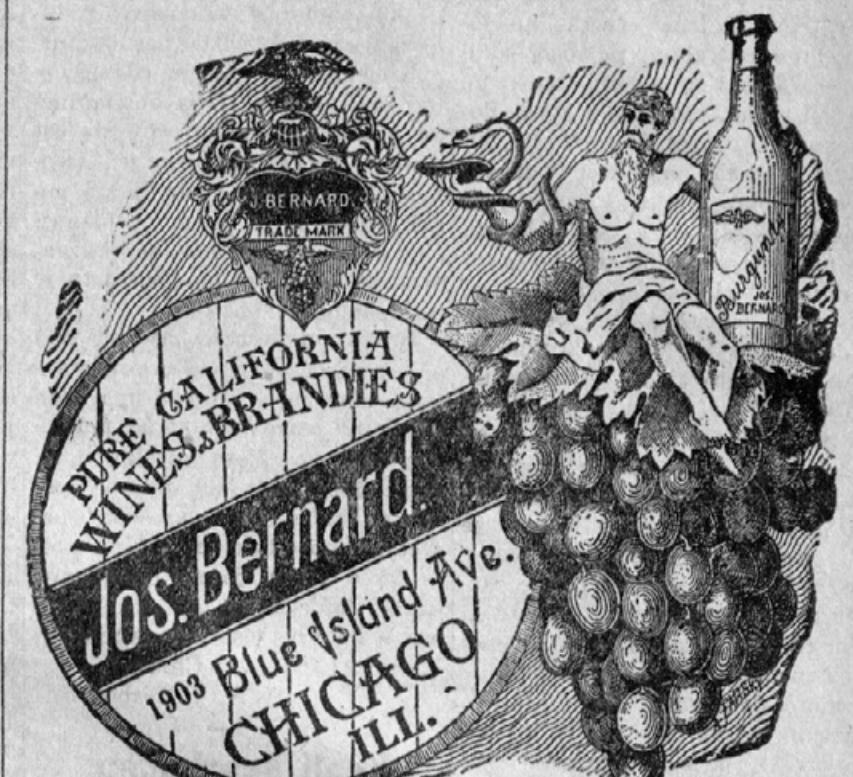
JAMES A. SHALEK, ravnatelj.

ROJAKI V CHICAGO

— obiščite —

Bernardovo Vinarno

POŠILJA PO POŠTI NA ZAHTEVO.

Ako živite izven Chicage, pišite po naš cenik za dobro vino in žganje, na:

JOS. BERNARD, 1903 BLUE ISLAND AVENUE,
(DEPT. Z.) CHICAGO, ILLINOIS.

FRANK J. PETRU JAVNI NOTAR

Posojila na zemljišča in zavarovalnica

Varnostne shrambe za denar in dragulje.
Najemina \$2.50 na leto ali 5c na teden.

1443 West 18th St. blizu Laflin ulice.

Zastopnik sledečih stavbin-
skih in posojilnih društev.

Krajske, Češke, Hrvatske stavbinske in
posojilne društvo.
Prvo Hrvatsko stavbinsko in posojilno
društvo.
Benatsko-avstrijsko stavbinsko in posojilno druš.
Hrvaško stavbinsko in posojilno druš.
Unijsko stavbinsko

Zemljišča in hiše na prodaj v vseh krajih
meja.
Denarna posojila proti niskim ob-
stim.
Zavarovanje proti ognju pri najboljših
društvah.

Ustanovljeno leta 1900

EDINA SLOVENSKA TVRDKA.
Zastave, regalije, znake, kape, pe-
čate, in vse potreščine za
društva in jednote.
DELO PRVE VRSTE. CENE NIZKE.
Slovenske cenike pošiljamo zastonj.
F. Kerže Co., 2711 So. Millard Ave., Chicago, Ill.

Frank Stonich,
brat zlatarjev Jacoba in Johna Stonicha, se priporoča cenjenim rojakom
široj Ameriki.
Kadar potrebujete ali kupujete zlatnino n. pr. ure, verižice, prestane,
broške itd., se obrnite name, ker boste dobili blago prve vrste.
VSE GARANTIRANO!
V zalogi imam znake, prestane, priveske, broške raznih jednot in sves
FRANK STONICH,
7 W. Madison St., Saving Bank Bldg., Room 605, CHICAGO, ILL.

PROSTO!
40 najlepših slovenskih 40
-- PESNI --
3 mesece na poskušnjo
\$1.00 mesečno
Te izvrstne mednarodno govo-
reče stroje, vam prodamo na niz-
ke mesečne obroke \$1.00 in poleg
dobite 40 slovenskih pesmi brez
plačno, katere si sami izberete iz
našega cenika (kataloga).
Pošljite nam samo \$5.00 vna-
pred in mi vam odpošljemo stroj
z rekordami. Pišite še danes
po naš cenik, katerega vam takoj
pošljemo, brezplačno. Pišite na
INTERNATIONAL PHONOGRAPH CO.
196 E. HUSTON ST. DEPT. G. NEW YORK, N. Y.